

12. lipnja 2019. broj 13

17. lipnja 2022.

broj 176

177

list za mladež

KUŽIŠ?!

16. lipnja 2019. - broj 1

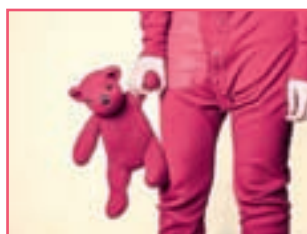

4
JUBILEJ
PRVIH 15 GODINA

8
TEMA
MATURANTI

18
PSIHOLOGIJA
ŽIVOTNI SCENARIJ

20
GLAZBA
DOLORES

FOTO MJESECA

Maturanti
gimnazijalci

List je besplatan

Osnivač: NIU Hrvatska riječ

Nakladnik: NIU Hrvatska riječ

Trg cara Jovana Nenada 15/II

24000 Subotica

Za nakladnika: Ladislav Suknović

Urednik izdanja: Davor Bašić Palković

Zamjenica urednika: Kristina Ivković Ivandekić

Suradnici: Klara Dulić Ševčić, Andrea I. Darabašić, Ivan Benčik, Dejan Prčić

Lektura: Zlatko Romić

Korektura: Davor Bašić Palković

Tehnički prijelom: Thomas Šujić,
Jelena Ademi

Fotografije: Ana Francišković, Pixabay

E-mail: kuzis07@gmail.com

Web: www.hrvatskarijec.rs/stranica/kuzis/

Tisak: Rotografika d. o. o., Subotica

List izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog
tajništva za kulturu, javno informiranje
i odnose s vjerskim zajednicama

Kužimo se već 15 godina!

U ovom mjesecu sretnih završetaka i proslava, radosni smo što i mi s ponosom proslavljamo 15 godina od izlaska prvoga broja *Kužiša?!.* Petak je oduvijek i većini omiljeni dan u tjednu, ali nama je već desetljeće i pol omiljeni petak baš onaj posljednji u mjesecu kada na ovim stranicama ugledamo vaše lijepe i posebne priče, talente i iskustva. Uz vašu spremnost na suradnju, uspjehe koje redovito nižete i osmjehe koji se lako prenose i putem tiska – rastemo i mi. Hvala vam što svojim interesiranjem i čitanjem doprinosite životu ovog mjesečnika.

Našu povezanost najbolje opisuje ljetna stanka koja slijedi, kako za vas tako i za nas. Iz tog razloga ekipa *Kužiša?!.* jedva čeka da se u školske i studentske klupe vratite puni novih uspomena, zanimljivih doživljaja i uspjeha, a ujedno i na stranice našeg časopisa. Ovog mjeseca mnogi od vas proslavili su završetak osnovne ili srednje škole, a mi vam svim silama želimo da istim intenzitetom slavite i sljedeći mjesec kada vas iščekuju izazovi poput upisivanja željene srednje škole ili fakulteta.

Vjerujemo da će mnogi od vas na pametan i vrijedan način iskoristiti ljetno koje slijedi te da će jedan od planova biti traženje sezonskog posla. Savjetujemo vam da se raspitate kakva je situacija s učeničkim i studentskim zadrugama, a sezonskog posla ima i u brojnim tvornicama, ugostiteljskim objektima, voćnjacima, njivama... Nema ničega ljepšeg od toga da sam sebi kupiš odjevne krpice koje ti se veoma dopadaju ili da počastiš sebe i svoje prijatelje omiljenim sladoledom.

Za koji god posao da se odlučite – nećete pogriješiti i zasigurno će to biti jedno novo životno iskustvo koje će vas učiniti snažnijim, zrelijim i pametnijim. Osim rada, želimo vam i da se istinski odmorite, da se što manje brinete, a što više smijete i stvarate lubičanstvene trenutke. Kao što svaka vrsta cvijeća ima drugačije uvjete za rast – tako je i s nama samima. Trudite se da upotrijebite svoje vrijeme onime što hrani vašu dušu, cijenite sebe i svoje vrijednosti. Samo takvim tretmanima – bit ćete sretni, a samim tim činit ćete i druge sretnima.

Želimo vam divno ljetno! Smijte se, čitajte, trenirajte, učite, plešite, sanjajte, volite, borite se..., jer, kao što imamo tradiciju reći: na mladima svijet ostaje. Kužiš!?

Prvih 15 godina

Prije desetak dana, točnije 8. lipnja, proslavili smo 15 godina od izlaska prvoga broja Kužiša?!, časopisa za mladež na hrvatskom jeziku

Broj 15 i tortica (cupcake) na naslovnici nisu tu slučajno: prije desetak dana, točnije 8. lipnja, proslavili smo 15 godina od izlaska prvoga broja *Kužiša?!*, časopisa za mladež na hrvatskom jeziku. Te, sada već daleke 2007., krenuli smo u ovu medijsku avanturu, koja sada traje već desetljeće i pol.

Kužiš?! je prvi časopis toga tipa na hrvatskom jeziku u povijesti novinstva u ovdašnjih Hrvata. Nakon demokratizacije srbijanskoga društva, 2002. osnovana je NIU *Hrvatska riječ*, čime se otvorio prostor i za pokretanje dječjeg i omladinskog lista koje u Pokrajini imaju znatno duže druge veće nacionalno-manjinske zajednice (*Képes Ifjúság*, *Vzlet*, *Mak*, *Tineretea*). Nakon dječjeg podlistka *Hrcko*, na red je tako stigao i *Kužiš?!*.

Na svoje 24 stranice *Kužiš?!* posljednjeg petka u mjesecu (ne računajući ljetnu stanku) donosi tekstove koji se bave različitim aspektima života mladih Hrvata u Vojvodini, kao i općim temama vezanima za omladinsku populaciju (srednjoškolsko obrazovanje i studiranje, omladinske politike, rad institucija i ustanova za mladež, znanstveni trendovi, popularna kultura...). Uže je vezan za događanja u obrazovanju na hrvatskom jeziku. Također, autorima otvara prostor i za objavljivanje tekstova komentarskoga tipa. Časopis ujedno nastoji pridonijeti učenju te usavršavanju hrvatskoga standardnoga jezika kod čitatelja. Nadamo se da u svemu navedenom uspijevamo...

4

Prvi koraci

Osnivač lista bila je udruga mladeži *CroV* iz Subotice, a kasnije to postaje NIU *Hrvatska riječ*. Prva urednica časopisa bila je **Olga Perušić** (danas udana **Horvat**).

»*Kužiš?!* je nastao na prijedlog tadašnjeg direktora NIU *Hrvatska riječ* **Zvonimira Perušića** koji je prepoznao udrugu *CroV* kao partnera pri pokretanju podlistka za mlade i okupljanju te na obrazbi mladih novinara, budućih suradnika. Veliku potporu u tim početnim koracima udruga imala je od Generalnog konzulata Hrvatske u Subotici, na čelu s **Davorom Vidišem**, AP Vojvodine i od samih uposlenika NIU *Hrvatska riječ*. Ideja za naziv *Kužiš?!* došla je od člana udruge **Marija Lulića** koji je tim nazivom nedvosmisleno ciljao na mladež, koja je željela »kužiti« najnovije trendove. Za dizajn lista, pored prelamača tekstova **Thomasa Šujića** i **Jelene Ademi**, bio je zadužen **Boris Cupać** i oni su zaslužni za prvobitni izgled lista i interesiranje koje je podlistak probudio kod mladih. Veliki poticaj novinarskom timu dala je i **Željka Zelić**, koja je upravo pred pokretanje prvog broja sa studija donijela svježije novinarsko, ali i lektorsko znanje, potrebno za kvalitetu podlistka. Ideja vodilja pri uređivanju podlistka bila

U mlade vrijedi ulagati

List izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu, javno informiranje i odnose s vjerskim zajednicama. Zamjenik pokrajinske tajnice za kulturu i informiranje **Goran Kaurić** kaže kako tijela AP Vojvodine vode računa o manjinskim zajednicama, kroz redovito financiranje njihovih ustanova kao i kroz čitav set natječaja.

»Mladi su budućnost svih zajednica, tako da u njih treba i vrijedi ulagati. To činimo i kroz projekte u području informiranja, njihovih javnih glasila. Tako dolazimo do mladih, informiramo ih i obrazujemo, a radi se i na afirmaciji njihova materinskoga jezika. Jer čuvajući jezik čuvamo kulturu i identitet. Raduje nas što *Kužiš?!* postoji već desetljeće i pol, što list dobro funkcionira i nadamo se da će u godinama koje su pred nama bit još više afirmiran«, kaže Kaurić.

je podupirati mlade na izražavanje i pisanje, bilježenje zanimljivih događaja u sredinama u kojima žive, kao i ukazivanje na aktualne teme i trendove. Uz podlistak, udruga je organizirala ljetnu školu za obučavanje mladih novinara, rasprave, filmske večeri, predstavljanje i promoviranje podlistka kao i zabavu za Maškare u predkorizmeno doba. Sigurna sam da su tadašnji članovi udruge CroV ponosni na te početke podlistka i da će podlistak za mlade još dugo trajati i razvijati se pod vodstvom NIU Hrvatska riječ«, kaže Olga Horvat.

Mladi i događanja

Od 2011. urednik lista je novinar **Davor Bašić Palković**, a u posljednjih godinu i pol u uređivanju novina puno mu pomaže njegova zamjenica **Kristina Ivković Ivandekić**.

»Želimo vjerovati da smo u ovih 15 godina ukazivali na vrijedne događaje, procese i mlade osobe iz hrvatske zajednice u Vojvodini, koji bi bez ovog medija u javnosti bili manje vidljivi ili potpuno nevidljivi. U proteklom razdoblju imali smo desetak suradnika, neki od njih se i danas bave novinarstvom. Prvi smo pisali o nekim mladima koji su danas u svojoj struci veoma ostvarene odrasle osobe. Ponosni smo i što su dio naših naslovnica, pa i unutrašnji sadržaj, krasile umjetničke fotografije ili likovni radovi mladih akademskih umjetnika iz hrvatske zajednice. U suradnji s profesorima, objavljujemo i učeničke sastavke. Nadamo se da naša medijska avantura tu nikako ne staje, da ćemo još dugo postojati. Tiskano izdanje, tzv. print, svojevrsni je kuriozitet u današnje doba. Naravno, dodao bih i to da smo otvoreni za nove suradnike. Ukoliko želite dati svoj doprinos *Kužišu?!* kako tekstualno tako i likovno, javite nam se na mail: kuzis07@gmail.com«, navodi Davor Bašić Palković.

U povodu jubileja raspisan je mobilni foto-natječaj za mlade na temu *Mladost* čiji su rezultati objavljeni u ovom broju a svečano uručenje nagrada bit će večeras u Subotici (Otvoreno sveučilište, 19 sati). Imena nagrađenih i njihove fotografije bit će objavljeni i na Facebook stranici *NIU Hrvatska riječ Subotica*.

K. U.

5

PDF arhiva

Arhiva mjesečnika u PDF formatu dostupna je na internet-skoj stranici: www.hrvatskarijec.rs/stranica/kuzis/6/

Anja Borović (I.)

Ivan Vilim (II.)

Lea Zvekić (III.)

Jubilej Kužiš?!-a

Nagrađeni na foto-natječaju »Mladost«

U povodu jubileja, 15 godina od izlaska prvog broja lista *Kužiš?!* raspisali smo foto natječaj mobitelom za naše mlade čitatelje. Tema natječaja bila je »Mladost«. Na natječaj je pristiglo 47 fotografija iz različitih mjesta u Vojvodini.

Prvo mjesto (foto aparat FUJI Instax) osvojila je **Anja Borović** iz Subotice (19 godina), drugo mjesto (bežične slušalice JBL) pripalo je **Ivanu Vilimu** (17 godina) iz Sombora a treće mjesto (bluetooth zvučnik JBL) **Lei Zvekić** (17 godina) iz Subotice. Uz nagrade, nagrađeni dobivaju i diplome.

Deset utješnih nagrada (primjerak knjige iz naklade NIU *Hrvatska riječ* i zahvalnicu za uspješno sudjelovanje na natječaju) dobili su: **Izabela Tot** iz Subotice, **Filip Halas** iz Sonte, **Andrea Darabašić** iz Srijemske Mitrovice, **Justina Loghin** iz Subotice, **Matija Ivković Ivandekić** iz Subotice, **Dalibor Martin** iz Sonte, **Tanja Jakšić** iz Sonte, **Matea Fabijan** iz Sonte, **Lea Milanović** iz Bezdana i **Filip Kern** iz Srijemske Mitrovice.

Imena nagrađenih i njihove fotografije bit će objavljeni i na Facebook stranici NIU *Hrvatska riječ*.

K. U.

Izlet za srednjoškolce

Subotica – Osijek – Vukovar

Učenici koji pohađaju cjelovitu nastavu na hrvatskom jeziku u srednjoj Politehničkoj i Medicinskoj školi boravili su na dvodnevnom izletu (od 21. do 22. svibnja) u Osijeku i Vukovaru. Budući da su maturanti srednjih škola već imali maturalsku ekskurziju, ovo je bilo namijenjeno učenicima od prvog do trećeg razreda.

Prvog dana, 21. svibnja, boravili su u Osijeku, te su s turističkim vodičem obišli centar, kao i Tvrđu, i upoznali se s poviješću ovoga grada. Obišli su i studentski centar, a ručak su imali u studentskoj menzi, te su se ovom prilikom susreli i sa studentima iz Vojvodine koji studiraju u Osijeku. Šetnica kraj Drave bila je njihovo sljedeće odredište, a da su se dobro prošetao govori podatak da su pješice prešli 10,5 km uz Dravu. Uz pomoć osječke kompe (skela) prevezli su se na drugu stranu Drave i posjetili ZOO vrt Osijek, gdje ih je dočekaao ravnatelj **Nikica Jukić**. Domaćin, gradonačelnik Osijeka **Ivan Radić** osigurao je učenicima iz Vojvodine večeru, kao i slatke pakete koje su dobili na dar.

Sutradan, sljedeće odredište bilo je Vukovar. Ovom prilikom obišli su kompleks Veleučilišta *Lavoslav Ružička*, te su imali organizirano predstavljanje studijskih programa. Također su posjetili i studentski dom, kao i njihovu menzu, gdje su imali osiguran ručak, a u ime dekana **Željka Sudarića** učenike je dočekaao i pozdravio tajnik prof. **Duško Simić**.

U Vukovaru su također imali organiziran program, te su tako posjetili Gradski muzej gdje su imali predavanje i obilazak, a zahvaljujući pomoći pomoćnika gradonačelnika Vukovara **Filipa Sušeca**, koji je financirao ulaznice, učenici su posjetili i vukovarski Vodotoranj u kom su imali kompletan program, predavanje, te su imali priliku preslušati priče koje govore o Vukovaru za vrijeme Domovinskog rata i stjecanju neovisnosti Hrvatske.

Ovu dvodnevnu ekskurziju organiziralo je HPD *Bela Gabrić* uz potporu Hrvatskog nacionalnog vijeća.

K. U.

7

Svijetla budućnost savjesnih učenika

Važan srednjoškolski period na svečan način završio se i kod generacija maturanata koji su svoje četverogodišnje školovanje pohađali na hrvatskom jeziku u Gimnaziji **Svetozar Marković** i Srednjoj medicinskoj školi u Subotici.

Prva generacija

U Srednjoj medicinskoj školi ove godine je maturirala prva generacija đaka upisana na hrvatskom nastavnom jeziku, na smjeru medicinska sestra-odgojitelj. Razrednica 4.5 odjela **Jasna Bešlić** otkriva kako je svih 15 đaka tog odjela pristupilo polaganju maturálnih ispita, dok su uspješno položene ispite proslavili 15. lipnja u restoranu *Spartak*.

»Jedan od najljepših događaja u školskom životu jeste kada kao razrednik ispraćate još jednu generaciju maturanata. Privilegij je biti im potpora na putu sazrijevanja, stjecanja znanja i vještina. Svoj posljednji nastavni dan u srednjoj školi svečano su obilježili u petak, 3. lipnja, uz program koji su im pripremili učenici od prvog do trećeg razreda zajedno sa svojim nastavnicima jezika i glazbene kulture. Nakon što smo održali posljednji sat odjeljenjske zajednice koji je bio pun emocija zbog prisjećanja lijepih uspomena i zbog divnih riječi i želja koje smo uputili jedni drugi-

ma, svi zajedno smo još jednom prošetali hodnicima škole što je okončano simboličnim puštanjem balona u školskom dvorištu«, kaže Bešlić.

Kada su u pitanju planovi za budućnost učenika, naša sugovornica ističe kako su oni prilično raznoliki.

»Pojedini su se već opredijelili za nastavak školovanja pa se tako dvije učenice žele dalje usavršavati u području psihologije, jedan učenik u području tehničkih nauka a nekolicina želi upisati Visoku stručnovnu školu za obrazovanje odgojitelja i trenera u Subotici. Pojedini razmišljaju i o mogućnostima upisivanja na studije u Hrvatskoj. Jedan dio učenika se želi što prije baviti pozivom za koji su se i školovali, a to je rad s djecom. Oni će pristupiti obavljanju pripravničkog staža u nekoj od zdravstvenih ustanova u našem gradu te se nadaju upošljavanju u vrtićima ili Dječjem dispanzeru. Kao razrednica, silno vjerujem da će svi ostvariti svoje snove i biti uspješni i sretni čime god da se u životu budu bavili«, zaključuje Bešlić.

Najvažnija lekcija: biti dobar čovjek

Učenica 4.5 odjela **Emina Pandurčec** govori o svojim srednjoškolskim iskustvima kao i planovima za budućnost.

„Sve budućnosti imaju
jednu veliku vrlinu:
nikada ne izgledaju
onako kako ih zamisliš.“

Milorad Pavić

dobar čovjek. Nakon završetka škole pokušat ću upisati Visoku pedagošku školu u Subotici, također za odgojitelja. Ukoliko mi to ne uspije, planiram stažirati u nekoj od predškolskih ustanova *Naše radosti* i samim tim ostati u struci koju sam završila», navodi Nina.

Raznoliki planovi gimnazijalaca

Razrednik maturanata općeg smjera u Gimnaziji *Svetozar Marković* **Čedomir Lišić** kaže kako odjel 4. f ima 12 učenika. Od njih, tri učenice planiraju upisati fakultet u Hrvatskoj, šest učenika/učenica želi upisati fakultete u Novom Sadu i Beogradu, a troje planiraju studirati u Subotici. Lišić ističe kako je uvjeren da ćemo imati nove dobre medicinske radnike, pedagoge, prosvjetne radnike, psihologe, programere i drugo. Svoje matursko veče gimnazijalci su proslavili početkom lipnja u Studentskom centru na Paliću.

Učenica 4. f odjela **Sara Vuković** iz Donjeg Tavankuta navodi kako je njeno srednjoškolsko školovanje prošlo veoma brzo te kako su to zasigurno njene najljepše godine života.

»Zahvalna sam na svim lekcijama, težim ili lakšim, i zahvalna sam za prijatelje koje sam stekla za ove četiri godine! Bilo je, koliko smijeha, toliko i suza, ali ipak ništa ne bih mijenjala. Nakon završetka ovog poglavlja u životu planiram upisati Filozofski fakultet u Novom Sadu, i voljela bih upisati psihologiju ili pedagogiju.

Filozofski fakultet organizirao je pripremnu nastavu pa mi, pored toga što se samostalno pripremam za prijemni, ta nastava mnogo pomaže! Oduvijek sam se željela baviti radom s ljudima, te zato mislim da idem u dobrom smjeru», kaže Sara.

Lucija Ivković Ivandekić iz 4. f odjela kaže da planira upisati Medicinski fakultet u Zagrebu ili Osijeku.

»Cilj mi je fakultet završiti u roku i pomagati ljudima. Smatram da mi je ova škola pružila dobru osnovu za to. Ako Gimnaziju usporedimo s drugim školama, smatram da je u ovoj školi bilo potrebno uložiti mnogo više truda i rada, a to me je naučilo da se, ako želim u nečemu uspjeti, moram odreći slobodnog vremena, odnosno posvetiti ga postizanju tog cilja. Time sam stekla radne navike, što će mi mnogo pomoći u daljem školovanju. Ovaj period života pamtit ću po divnim ljudima, od kolega iz razreda do profesora koji su uvijek davali sve od sebe i trudili se zainteresirati nas za gradivo i naučiti nas raznim lekcijama, kako školskim, tako i životnim», navodi Lucija.

Kristina Ivković Ivandekić

»Imali smo dosta uspona i padova, ali smo uvijek bili ka tome da dođemo do cilja. Pamtit ću ovo školovanje po tome što sam mogla upoznati nove ljude i stekla sam dosta novih prijatelja. Zahvalna sam profesorima što su nas naučili ne samo o medicini već i kako biti dobar čovjek. Planiram upisati Visoku školu strukovnih studija u Subotici za strukovnu medicinsku sestru. Svaki dan učim ponešto što će mi trebati za dalje i trudim se postići ono što sam zamislila», navodi Emina.

Nina Šarčević iz 4.5 odjela kaže kako su prethodne četiri godine veoma brzo prošle i ističe zadovoljstvo realiziranim srednjoškolskim školovanjem, uspjesima, suradnji s profesorima i društvom koje je imala.

»Srednjoškolsko školovanje ću najviše pamtiti po tome što smo mi prva generacija učenika na hrvatskome jeziku i samim tim to smatram velikom prednošću. Zahvalna sam svima koji su me podržali i koji su mi pomagali tijekom ove četiri godine, svima koji su se postarali da sačuvam svoje osobine i istaknem svoje talente, a prije svega da postanem i ostanem

POLITEHNIČKA ŠKOLA SUBOTICA

FOTOGRAF

nastavni jezik
hrvatski

duljina trajanja srednjeg
obrazovanja
4 godine

broj učenika
30 (27+3 dual)

Posebni zdravstveni uvjeti

Dobar vid na daljinu i blizinu, vid u boji, dobar sluh, odsutnost poremećaja glasa ili govora koji utječu na komunikaciju, uredan nalog mišićno-koštane funkcije te odsutnost kroničnih poremećaja koji značajno narušavaju kognitivno i emocionalno funkcioniranje.

O obrazovnom profilu

Fotografi bilježe trenutke, ljude, povijesno važne događaje, različita zemljopisna područja i razne druge objekte. Pri tome koriste fotoaparate, filmove, rasvjetne uređaje, filtere, a zahvaljujući razvoju digitalne fotografije moraju znati koristiti i računalne programe za obradu fotografija. Pojedinačne su radne faze u procesu pripreme fotografije: priprema prostora, materijala i tehničke opreme; fotografija, razvoj filma; fotografiranje u klasičnom laboratoriju s kemikalijama ili na printeru; klasično retuširanje fotografija i računalna obrada fotografija; laminacija – lijepljenje fotografija na tvrdi površinu; kadriranje i skeniranje fotografija; arhiviranje negativna, pozitiva i digitalnih medija; rad na recepciji fotostudija, prodaja fotografskog materijala i opreme.

Nakon završetka srednje škole stječe se zvanje fotografa.

Mogućnost nastavka školovanja

Školovanje je moguće nastaviti na svim višim i visokim strukovnim studijima kao i na fakultetima, nakon polaganja državne mature koja je obavezna za sve učenike srednjih četverogodišnjih škola u Republici Srbiji.

Poželjne kvalifikacije i osobine

Za fotografe je važno da budu kreativni i imaju razvijen osjećaj za estetiku. Poželjno je da budu strpljivi i precizni. Potreban je dobar vid, dobro prepoznavanje nijansi i svjetlina boja. Poziv je prikladan za oba spola. Portretistima je potrebno da vole rad s ljudima, budu ugodni, komunikativni, strpljivi i ljubazni, fotoreporterima je potrebno da budu pokretni, brzi i spretni, dok je komercijalnim fotografima važna kreativnost kako bi fotografija bila što ljepša i uvjerljivija. Za fotoreportera je važna agilnost i spretnost jer često mora brzo reagirati.

Uvjeti rada:

Uvjeti rada fotografa ovise o vrsti fotografija koje snimaju, kao i o mjestu u kojem su zaposleni. Umjetnički fotografi sami kreiraju svoje radno vrijeme, kao i prostor u kojem fotografiraju. Slikari portreta uglavnom rade u određeno radno vrijeme, u ateljeu, a po potrebi i na terenu. Fotoreporter su vezani za konkretan zadatak, a radni prostor im je uglavnom izvan radnog prostora i vremena, često putuju kako bi bili izravno na licu mjesta. Komercijalni fotografi rade po zadatku i nisu vezani za određeno radno vrijeme, već za rokove. Također, njihov je radni prostor dinamičan i ovisi o objektima koje fotografiraju. Također, fotografi mogu raditi u znanstveno-istraživačkim ustanovama, u turizmu (npr. promotivna fotografija) itd.

Mogućnost zaposlenja

Mogućnosti su velike, a ovise o samom učeniku i njegovu daljnjem opredjeljenju što želi raditi i čime se baviti.

SREDNJA MEDICINSKA ŠKOLA

Fizioterapeut

Zdravstveni

nastavni jezik
hrvatski

duljina trajanja srednjeg
obrazovanja

Posebni zdravstveni uvjeti:

Normalan vid na blizinu i na daljinu, normalan sluh, normalna funkcija gornjih i donjih ekstremiteta i kralježnice, normalna funkcija kardiovaskularnog sustava, odsutnost alergijskih manifestacija.

Važno za rad

Izdržljivost, dobra kondicija, snalaženje s riječima, suosjećajnost, toplina, savjesnost, strpljivost i uvjerenost – rezultati fizikalne terapije vide se tek nakon marljivog i upornog rada s pacijentom.

Uvjeti rada

Uglavnom rad u zatvorenom prostoru, uporaba medicinskih instrumenata, uređaja i pomagala, rad u smjenama, vikendom i praznicima.

Nakon završetka srednje škole stječe se zvanje fizioterapeuta. Uglavnom radi pod stručnim nadzorom višeg stručnjaka.

Mogućnost nastavka školovanja na višim i visokim strukovnim školama i fakultetima

Mogućnost zaposlenja:

MEDICINSKA ŠKOLA SUBOTICA Fizioterapeutske tehničke škole

Zdravstvo i socijalna zaštita

dužina trajanja srednjeg
obrazovanja
4 godine

broj učenika
30

Tipični poslovi

Pomoć bolesnim i povrijeđenim osobama u cilju povećanja pokretljivosti, ublažavanja bola, sprečavanja i ublažavanja trajnih posljedica bolesti i povreda.

U suradnji s liječnikom realizira razne postupke terapije primjenom: električne struje, topline, hlađenja, ultrazvuka i masaže (ručno i uz pomoć raznih aparata). Povećava pokretljivost i ublažava bolove pacijentima, podučava ih i motivira da sami vježbaju i služe se štakama, protezama, kolicima i drugim pomagalicama. Bolesnicima, a posebno djeci i mladima daje savjete o pravilnom kretanju i držanju tijela.

Predmeti

Stručni predmeti su: anatomija i fiziologija, latinski jezik, higijena sa zdravstvenim odgojem, mikrobiologija s epidemiologijom, patologija, psihologija, medicinska biokemija, farmakologija i osnove kliničke medicine, specijalna rehabilitacija i zdravstvena njega i rehabilitacija, fizikalna terapija, kineziologija, kineziterapija i osnove masaže.

Se se zvanje fizioterapeutske tehničke škole koji
m višeg fizioterapeuta.

Nakon završetka studija stječe se
zvanje stručni fizioterapeut, fizijatar, liječnik.

Privatna praksa, zdravstveni, rehabilitacijski i sportski centri, toplice, sportski klubovi ...

GIMNAZIJA „SVETOZAR MARKOVIĆ“ SUBOTICA Opći smjer

nastavni jezik
hrvatski

dužina trajanja srednjeg
obrazovanja
4 godine

broj učenika
30

Kome je namijenjen opći smjer?

Gimnazija općeg tipa spona je između prirodno-matematičkog i društveno-jezičnog smjera. Predmeti koji se ovdje uče predstavljaju uravnotežen izbor kako prirodnih tako i društvenih znanosti. Učenici sve četiri godine uče matematiku, materinji jezik, strane jezike, fiziku, povijest, kemiju, biologiju. Pogoduje onim učenicima koji su podjednako dobri i u prirodnim i društvenim znanostima. Ovaj profil nudi visoku razinu opće kulture i znanja iz svih predmeta.

Nakon završene gimnazije i položene državne mature
potrebno je nastaviti školovanje.

Mogućnost nastavka školovanja
na višim i visokim strukovnim
školama i fakultetima

Svi učenici koji uspješno završe
gimnaziju imaju mogućnost upisati
fakultete društveno-humanističkih,
medicinskih, prirodno-matematičkih
i tehničko-tehnoloških znanosti u
našoj zemlji i u inozemstvu.

OBRAZUI SE NA
HRVATSKOME
JEZIKU!

Filip Rudan

Izgubljeni u napretku

Tek što smo odmakli s praga dvadeset i prvoga stoljeća, a kao civilizacija postigli smo tako mnogo. Čovječanstvo svakim danom ruši svoje granice. Živimo u vremenu stalnog napretka u svim sferama života. Najviše se razvija tehnologija, no s njenim razvojem ljudi su sve više depresivni.

Sve je više mentalno oboljelih i onih koji povremeno upadaju u depresivne faze. Depresija je postala glavna bolest našeg vremena. Mnogo ljudi, mnogo više od onoga što pretpostavljamo, ima depresiju, samo što mnogi »oboljeli« toga nisu još ni svjesni. Je li to logična pojava, s obzirom na to u kakvim uvjetima danas živimo, a u kakvim su uvjetima ljudi živjeli stoljećima unatrag? Čovjek je od svog nastanka morao preživljavati, boriti se za opstanak. Koliko se samo zbililo raznih prirodnih nepogoda, bolesti, kako su to bila teška vremena, a čini mi se da su ljudi tada bili sretniji i zadovoljniji. Danas se čovjek više ne mora brinuti za svoj opstanak. Sve na Zemlji podredio je sebi, sve kontrolira. Društvo se dovoljno razvilo, pobjeđuju se bolesti, produljen je ljudski vijek, uvjeti i kvaliteta života su bolji. Čovjek nikad bolje nije živio, a opet je nezadovoljan. U što boljim uvjetima živi, sve je više depresivan – to zvuči pomalo paradoksalno.

Kad bolje razmislimo, to je možda i logičan slijed. Među svim tim pogodnostima prikrivene su, ali postoje i neke mane, koje su ubitačnije od oružja ili bolesti. Svi samo nekamo žure. Nitko nema vremena, prvenstveno za sebe, pa onda ni za druge. Posao je najvažniji, točnije novac. To vodi u otuđenje, ljudi se više ne znaju, srame se razgovarati uživo, tj. to čine samo preko društvenih mreža. Nove generacije u tom su smislu zapostavljene, sve je više narkomana, alkoholičara, vršnjačkog nasilja... Ljudi su se u svemu tome izgubili i nezadovoljni su svojim životima.

Ali ni tu nije kraj problema. Unatoč neprestanom razvoju društva, i dalje postoje tabu teme, kao što je depresija. Ići psihologu jest, na neki način, sramota. Tako ispada da je glavni lijek za depresiju – razgovor u bilo kojem obliku – iz nekog razloga na »crnoj listi«. Čovjek je pronašao razne lijekove za razne bolesti, ali lijek za bolest duše još mu je stran.

Takvo je stanje, po mome sudu, sramotno. Prvi korak ka »kolektivnom izlječenju« stoga bi bilo razbijanje predrasuda o depresiji i psihičkim bolestima. Jer svima bi nam, cjelokupnom društvu, dobro došao jedan razgovor kod psihologa.

Lucija Ivković Ivandekić, 4. f,
Gimnazija Svetozar Marković, Subotica

Slaba nagrada za krupne rezultate

Imenovanje za tajnika-referenta za prosvjetu pri Kotarskom načelstvu u Subotici donekle je olakšalo materijalni položaj **Ivana Malagurskog**. *Neven* i *Naše slovo* (oba prorežimska lista) pozdravili su ovu odluku vlasti. Međutim, općenito gledano, to je bila slaba utjeha za nepravde koje su doživjeli, kako Tanar tako i njegovi sunarodnjaci počev od 1920-ih. Naime, proces marginalizacije Hrvata u Subotici počeo je onoga trenutka, kada su na Vojvodinu prošireni prosvjetni i drugi zakoni predratne Kraljevine Srbije. Kroz zakonsku eliminaciju lokalnih specifičnosti otvoren je praktički put asimilaciji Nijemaca, Mađara, Hrvata i ostalih naroda u Vojvodini.

Krupna ostvarenja

Druga polovica 1930-ih za **Tanara** je prošla u znaku krupnih ostvarenja. Ne samo što je dobio zadovoljštinu glede posla nego je i na kulturnom i društvenom polju zabilježio rezultate koji i danas kao eho odjekuju. Naime, 1936. je bio jedan od glavnih priređivača svečanosti 250. godišnjice dolaska jedne skupine Hrvata u Bačku. Tom prigodom izveden je njegov komad, gdje su sudjelovala i njegova djeca. Rujna 1939. osnovan je u Subotici Bački nogometni podsavez kao ogranak Hrvatskog nogometnog saveza. Za prvog predsjednika imenovan je upravo Malagurski.

Međutim, ubrzo potom, koncem rujna, Tanar podnosi ostavku na položaje u svim društvima (kao predsjednik HPD-a *Neven*, dopredsjednik Sportskog kluba *Bačka*, predsjednik Bačkog podsaveza HNS-a, viši funkcionar u Hrvatskoj kulturnoj zajednici i drugim društvima). Ova odluka je, kako saznaje *Neven*, bila posljedica neslaganja s prvacima Hrvatske seljačke stranke, koji su spriječili Tanara da ga kotarske organizacije HSS-a kandidiraju za budućeg predsjednika Gradskog poglavarstva u Subotici.

Ostavka i prelazak u Zagreb

Međutim, Tanar će nakon ostavke neko vrijeme figurirati u hrvatskoj zajednici. Naime, 14. studenoga 1939. u Gradskom kazalištu Subotici Zbor Hrvatskih kazališnih dobrovoljaca i učenice škole *Naše Gospe* priredili su komad *Smrt blaženog Nikole Tavelića*, kojeg je scenski obradio upravo Tanar. Prilikom sedmog *Razgovora* Subotičke matice siječnja 1940. Tanar je podijelio nagrade dvojici hrvatskih učenika za najbolje obrađenu temu »Hrvatstvo Bunjevaca« (**Marko Lipozenčić** i **Ante Sekulić**). Ujedno je objavio natječaj za

najbolju dramu iz bunjevačkog narodnog života. Tanareve kćeri, **Ida** i **Ruža**, slijedile su oca u kulturnom pregalaštvu. Istaknule su se kao članice Zbora Hrvatskih kazališnih dobrovoljaca koncem siječnja 1940. u izvedbi komada *Pastorak* kojeg je režirao njihov neumorni otac. Tanar je nastupao i na Danima bačkih Hrvata u Zagrebu (travnja 1940.) u svojstvu predstavnika HPD-a *Neven*. Tom prigodom je u svom govoru razložio kako je *Neven* dao svoj prilog buđenju hrvatske narodne svijesti među bačkim i baranjskim Hrvatima. Prema Tanaru, HPD *Neven* je dokazao da bački Hrvati nisu u Jugoslaviji neka neznatna manjina nego rascvjetala grana velikog stabla hrvatskog naroda. Tanar je ostao u Subotici do listopada 1940. Onda je naimenovan za tajnika Odjela za prosvjetu Banovine Hrvatske. Po-

četkom studenoga hrvatska društva priredila su u Hrvatskom domu u Subotici banket-ispraćaj svog voljenog učitelja. Ovo naimenovanje uslijedilo je ne samo kao Tanarov osobni zahtjev za premještajem u Zagreb, gdje su njegova djeca kanila studirati, nego i višegodišnjih zasluga na polju prosvjećivanja bačkih Hrvata. U Zagrebu ga je dočekao i Drugi svjetski rat, a nedugo po povratku u Suboticu ga je snašla i smrt. (kraj)

Vladimir Nimčević

NO, KADA BOLJE
RAZMISLIM, NJEMU JE
POSVE SVEJEDNO GDJE
ĆE LEŽATI. NEMAM SE NA-
MJERU UMARATI DA BIH
VUKAO TU STRVINU.

DAJ UŠUTI MALO,
ČINI MI SE DA SAM
NEŠTO ČUOI

POSLEDNJE ŠTO
BUDETE ČULI JESTE
GLAZBA IZ MOJE
WINCHESTERKE.

**BANG!
BANG!**

BANG!

ARGHH!!!

STUNF!

BANG!
BANG!

UGH!

IN ONE DAY, SUCH A LOST.
YOU GOT A TRUELY LOVE
AND DEEPLY PAIN,
WITH EMPTY FATHER'S GHOST,
ON THE SHALLOW GRAVE
POOR LITTLE ADELINE.

ŽIVOT ZNA DOVESTI DO SUDBINSKOG RASKRIŽJA. ADELINE SMITH JE NA ŽALOST U ISTOM DANU SPOZNALA NEOPIŠIVU SREĆU, JER JE KONAČNO UPOZNALA LJUBAV SVOG ŽIVOTA, ALI JE OKRUTNOM IGROM SUDBINE TOG ISTOG DANA IZGUBILA SVOG DRAGOG OCA.

DAAADYY!
N0000!

ALL RIGHTS RESERVED @ KRISTIJAN C. SEKULIC 2022

DVA ZUKOVCA
MAKNE ĆE PRLJATI
ZEMlju. ALI TO I NIJE
NIKA UTJEHA. ADELINE
JE OSTALA BEZ OCA.
ZAKASNO SAM.

TATICE MOJ MILI!
OVDJE SAM UZ TEBE.
ČUJEŠ? NEMOJ ME SAD
OSTAVITI, NE! NE SMIJEŠ
OTIĆI ... OSTANI OVDJE
MOLIM TE!!!

THE END

Životni scenarij

Nazovimo ga Marko. Marko nije lijen, naprotiv, puno radi i trudi se. No, unatoč satima rada i truda, nije puno postigao u životu. Godinama je već iscrpljen, nema vremena za sebe ni za obitelj. Život mu se sastoji od posla, obveza i televizije. Marko je nekada imao i ambicije, no nikada ih nije ostvario. Nekada jer ga nisu isplatili, drugi put jer je, kako kaže, sustav takav da se ne može ništa postići. Nekada jer je morao ostaviti sve pa se brinuti o roditeljima itd. Uvijek je jasno vidio zašto ne uspijeva i razloge je uvijek nalazio u okolnostima.

Marku nikada nije palo na pamet da je razlog možda duboko u njemu. Za Marka bismo mogli reći da živi gubitnički scenarij.

Uloga koju igramo

Svatko od nas, svjesno, za sebe želi dobro. Međutim, našim životima upravljaju naši nesvjesni procesi. A u nesvjesnome svatko od nas ima napisanu ulogu koju će odigrati kroz život. Tu ulogu, u transakcijskoj analizi, zovemo životni scenarij. Kao i u filmu, i u životu netko je junak, netko propalica, netko završi kao pobjednik, drugi tragično.

Životni scenarij nastaje u početku neverbalno. Dok smo bebe mi stječemo iskustva o sebi i svijetu kroz interakciju s drugima. Ta interakcija nije uvijek adekvatna. Neodgovaranje na naše rane potrebe, neuređeni odnosi, alkoholizam u obitelji, dugotrajno nezadovoljstvo, nedovoljna fizička i emocionalna briga, traumatski događaji – sve to doprinosi tomu da netko postane gubitnik.

Iz tog razdoblja nemamo sjećanja nego nam ostane samo nekakav duboki osjećaj o sebi da smo OK ili da nismo OK.

Kasnije, poruke koje primamo postaju i verbalne, bilo da ih govore nama, nekome drugome o nama i sl. Često roditelji nemaju lošu namjeru, pa ipak

njihove poruke postaju dijelom životnog scenarija: Naravno da ćeš se upisati na fakultet; Nikad od tebe ništa neće biti; On je tako odgovoran, na njega se može osloniti; Nemoj biti suviše pametna, mila, to ti neće baš dobro proći kod muškaraca; Brak je zamka u koju upadaju samo glupi.

Kako ih prepoznati?

Životni pobjednici kroz život preuzimaju odgovornost za vlastite odluke i postupke. Uspješno prelaze iz pozicije potpune ovisnosti i bespomoćnosti (u kojoj se svatko do nas nađe dok je mali) u poziciju neovisnosti i samostalnosti. Ne osjećaju se kao žrtve drugih, sustava, sudbine itd.

Gubitnici rijetko vide da mogu nešto promijeniti i rijetko preuzimaju odgovornost za svoj život. Ne koriste intelekt da bi učinkovito mislili nego intelektualiziraju i racionaliziraju da bi opravdali svoj neuspjeh.

Puno energije troše da bi ispunili očekivanja drugih. U njihovim se narativima mogu uočiti neki od niže navedenih stavova: življenje u prošlosti i tugovanje na tu temu; življenje u budućnosti i očekivanje čuda koje bi riješilo njihove probleme i življenje u stalnoj panici od moguće »katastrofe«.

Kako promijeniti?

Nitko nije potpuni gubitnik. Svatko od nas ima neka životna područja u kojima je životni pobjednik. U promjeni gubitničkog scenarija prvi je korak osvješćivanje. Promjena može ići uz podršku terapeuta, a u upoznavanju vlastitog scenarija može pomoći literatura. Odlična knjiga na tu temu je *Životni pobjednik* **Murie James** i **Dorothy Jongeward** iz koje su prilagođeni i neki od primjera koje donosi u tekstu.

Marina Balažev, specijalizantica transakcijske analize, smjer psihoterapija

Nekonvencionalni superheroji

Priče o superherojima imaju svoju publiku, koja im je vjerna i ne propušta niti jedan novi film iz serijala. Međutim, s ciljem da priče o superherojima dođu do što različitijih grupa, kreator serija uvijek se trude spojiti fantastično s običnim, što je, kako se čini po reakcijama publike, kreator *The Umbrella Academy* **Steve Blackman** uspio.

Zasnovana na serijalu stripova, serija prati disfunkcionalnu obitelj koja se sastoji od djece superheroja. Naime, 1. listopada 1989. ukupno 43 žene su se istovremeno porodile, iako nisu pokazivale nikakve znake trudnoće. Sedmero djece usvojio je bilijunaš Reginald, koji je svoju novu obitelj prozvao *The Umbrella Academy*. Na početku nitko od djece nema ime već ih Reginald oslovljava rijednim brojevima što pokazuje da oni za njega nisu djeca već tim koji gradi kako bi postigao nekakav cilj. Kako vrijeme odmiče, sva djeca ipak dobivaju imena. On ih redovno šalje na zadatke koji podrazumijevaju borbu protiv kriminala. Ipak, Reginald ne šalje Vanya, čak je drži po strani od druge djece jer se čini da ona nema nikakve moći.

Braća i sestre

Prva sezona smještena je u sadašnji trenutak, gdje je Luther dijelom majmun i živi na Mjesecu četiri godine, Allison je poznata glumica, Vanya je violinistica, Klaus je ovisnik, Five je nestao prije 16 godina, Ben, sada pokojni, je duh koji može razgovarati samo s Klausom, a Diego je postao osvetnik. Braća i sestre se ponovo okupljaju kada saznaju da je Reginald umro. Na sprovodu Five se vraća iz budućnosti, otkrivajući da će se odigrati globalna

apokalipsa. Pored namjere da riješe ovaj svjetski problem, pokušavaju shvatiti što se dogodilo s Reginaldom, što je veoma teško jer su njihovi međusobni odnosi veoma napeti.

Otkriva se da je Vanyina supermoć (koju inače u seriji igra **Elliot Page**) u njejoj usmjerenosti ka glazbi, njena izvrsnost u sviranju violine otkriva njenu mogućnost da pretvori zvučne valove u fizičku snagu. Luther (**Tom Hopper**) se ističe kao očev miljenik od početka, što dodatno komplicira obiteljske odnose i čini Diega (**Daid Caste-**

nada) ljubomornim. Diego provodi svoj život čineći prijestupe, što ga čini veoma zanimljivim likom za publiku, jer predstavlja spoj odmjetenika i superheroja. Dok Klaus (**Robert Sheehan**) pokušava prevladati svoju ovisnost, Allison (**Emmy Raver-Lampman**) postaje poznata zvijezda koja čita umove svojih sugovornika. Ben (**Justin H. Min**) je filmski gledano nevjerojatno komponiran lik koji, iako mrtav, komunicira s Klausom i tako ostaje dio svoje obitelji i sudjeluje u njihovim životima. Five (**Aidan Gallagher**), jedino dijete koje ostaje bez imena, igra jednu od najvažnijih uloga u događanju serije jer on saznaje za apokalipsu, a narativ prve dvije sezone se vrti oko pokušaja da se obitelj ujedini kako bi spriječili smak svijeta.

Treća sezona

Uslijed različitih događaja iz prve sezone, u drugoj sezoni braća i sestre su u Dallasu (Texas) u različitim vremenima ranih šezdesetih godina. Svi pokušavaju uspostaviti vlastite živote. Five stiže u Dallas u trenutku ubojstva **JFK-a**, a zatim putuje deset dana u prošlost, okuplja obitelj i pokušava uvjeriti ih da zajedno rade na spašavanju svijeta. Istovremeno, upozorava okruženje da će predsjednik biti ubijen. Međutim, kada ga nitko ne bude poslušao odlučuje se sam preuzeti korak ka spašavanju JFK-a tako što će ubiti zavjerenika. Moguće apokalipse prate heroje u njihovom konstantnom putovanju kroz vrijeme, koje dodatno potresa kontinuum prostora i vremena.

Treća sezona, koja ovog ljeta stiže na *Netflix*, junake stavlja u nove, do sada neviđene izazove i s nadom da će konačno razriješiti misterij smrti svoga oca.

Andrea I. Darabašić / Foto: *Netflix*

Novi pop zvuk u bloku

Predstavljamo vam Dolores, novi electro pop duo iz Beograda. Malo kojim izvođačima pođe za rukom da baš s prvim singlom privuku pozornost na sebe, a to je upravo ono što je našim sugovornicama pošlo za rukom. Njihova pjesma *Šta te radi* izašla je krajem prošlog mjeseca i odmah je bilo jasno da su ove djevojke posebne i kako je pred nama pravi mali pop masterpiece. Također, iza njih stoji dobro nam poznati zagrebački label i inkubator za kvalitetne indie pop rock talente – više-manje zauvijek. Nema sumnje, budućnost je svijetla za Dolores. No, tko su točno one, zašto baš Dolores, kao i koji su to izvođači bili inspiracija za njihov zarazni zvuk, *Kužiš?!* je tu da otkrije.

KUŽIŠ?!: Tko su Dolores?

Dolores su novi ženski pop duo koji čine **Endži** i **Mara**. To je naš autorski projekt koji je nastao spontano na početku pandemije, a s kojim tada nismo imale nikakve konkretne planove. Sve se promijenilo nakon što smo se povezale s **Fantomom**, koji je odlučio podržati djevojke na alternativnoj sceni tako što im je ponudio pomoć u vidu muzičke produkcije. Tako je, uz Fantomovu podršku, Dolores izašla iz svoje sobe i pridružila se autorima na etiketi više-manje zauvijek.

KUŽIŠ?!: Kada ste počeli baviti se muzikom i koliko dugo svirate zajedno?

Muzikom se bavimo dosta dugo – Mara već nekih 12 godina, a Endži već sigurno dvadesetak (s nekim kraćim ili dužim pauzama). Počele smo svirati zajedno na fakultetu, uglavnom obrade pjesama raznih žanrova, a početkom 2020. smo shvatile da možemo probati praviti našu muziku, i eto nas.

KUŽIŠ?!: Kakvu muziku stvaraju Dolores? Koji su glazbenici najviše utjecali na vas?

Trudimo se praviti muziku koju bismo i same slušale. To što radimo najviše liči na synth pop, synth wave, ima čak i indie pop/rocka u nekim stvarima. Inspiraciju nalazimo svuda. Možda najveći utjecaj na našu muziku ima jugoslavenski novi talas, ali i noviji izvođači s alternativne scene iz cijele bivše Jugoslavije. Također nalazimo inspiraciju u španjolskim novijim autorima, poput **Rigoberte Ban-**

dini, C Tangane i Natalie Lacunze, ali i u mainstream imenima poput **Lady Gage** i **Miley Cyrus**, čiji su vokali za nas nepresušna inspiracija. S obzirom na to da obje oduvijek slušamo najrazličitiju muziku, od šlagera i hitova Sanrema, **Billa Withersa**, do Led Zeppelina, Doorsa, **Amy Winehouse** i **Janis Joplin**, na primjer, tako da je teško odrediti jedan jasan uzor. Jednostavno, volimo otkrivati muziku i sve njezine različitosti – na taj način gradimo vlastiti ukus.

KUŽIŠ?!: Koji su vam omiljeni izvođači s regionalne scene?

ma ih mnogo u posljednje vrijeme, i to nas baš rađuje. Najviše slušamo i najviše nam leže Fantom, Tam, Pocket Palma, Svemirko, **Konstrakta**, Zemlja Gruva, **Ida Prester**, Dram, **Luka Rajić**, a.n.d.r., Porto Morto, **Nika Turković**, Z++...

KUŽIŠ?!: Vaš prvi singl *Šta te radi* je izašao krajem svibnja i rekao bih da je odlično prihvaćen. Kako ste vi zadovoljni reakcijama? I kada možemo očekivati EP?

Mi smo jako zadovoljne reakcijama. Iskreno, nismo očekivale baš toliko pozitivnih komentara i pregleda, budući da smo novo ime na sceni i da nam je tek prvi singl. U svakom slučaju, prelijep je osjećaj kada vidiš da ljudi prepoznaju nešto na čemu smo radile dosta dugo. Također mislimo da je cijelu priču zaokružio i spot, za čiju je režiju zaslužan **Veljko Lalović**, a s kojim su naše inicijalne ideje uspješno dobile svoj vizualni identitet. EP bi, nadamo se, trebao izaći do kraja godine, u izdanju više-manje zauvijek. Trenutno smo u fazi preslušavanja svih demoa koje imamo i biranja pjesama koje će se naći na EP-ju.

Ivan Benčik / Foto: Veljko Lalović

Must have: odijelo

Kažu da odijelo ne čini čovjeka, ali odijelo definitivno obilježava tekuću godinu. Ženska odijela sa širokim hlačama i oversize sakoom su obvezni komadi odjeće kod osoba koje prate trendove i trenutačnu modu. Ove sezone je aktualan saten, a od boja su zanimljive jarke poput zelene i njene nijanse, zatim crvena, narančasta, plava, ciklama...

Ovakva odijela se u današnje vrijeme kombiniraju uz tenisice ili štikle, ovisi za kakvu prigodu vam treba. Ispod sakoa se nosi ili košulja ili uska majica koja je kraćeg kroja.

Sako i šorc

Zanimljiva odijela, točnije kompleti, su kombiniranje sakoa i dužeg šorca širokog modela u istoj boji.

Ovakav komplet dosta podsjeća na »safari look« te jako lijepo ide uz šešir. Ova kombinacija je poželjna za proljetne noći kada su večernje temperature malo niže te vam dobro dođe sako kao ogrtač. Također se kombinira uz tenisice, ali mnogo ljepše ova kombinacija ide uz štikle.

Obuća i detalji

Zanimljivo kod ovih kompleta, i s dužim i s kratkim hlačama, je u tome što se mogu nositi za sve prigode. Od opuštenih kava preko tjedna pa sve do elegantnih svadbi – a sve zavisi od obuće i detalja koje ste izabrali. Upravo iz ovog razloga je žensko odijelo pod »must have« odjećom ove godine.

Milijana Nimčević

Predstava »Idem putem pa zagrlim drvo«

Predstava *Idem putem pa zagrlim drvo* bit će igrana 29. lipnja, s početkom u 21 sat, na Ljetnoj pozornici na Paliću. U ovoj urnebesnoj romantičnoj komediji

mama traži idealnu ženu za brak svoga 40-ogodišnjeg sina jedinca kog glumi **Andrija Milošević**. Njegovo slomljeno srce zbog prve ljubavi mama pokušava zaliječiti raznim kandidatkinjama, te tako naš junak prolazi kroz iskustva o kojima nije ni sanjao... Predstavu je režirala **Jana Maričić**, a tekst pisao **Miodrag Karadžić**. Ulaznice se mogu pronaći na svim prodajnim mjestima *Ticketsa*, online ili na prodajnim mjestima: knjižara *Delfi*, benzinska crpka OMV i vinoteke *Vinarije Zvonko Bogdan*.

EXIT festival

Ovogodišnje izdanje EXIT festivala bit će održano od 7. do 10. srpnja na Petrovaradinskoj tvrđavi. Već potvrđena glazbena imena koja ovog ljeta stižu u Novi Sad su: **Calvin Harris, Nick Cave & The Bad Seeds, Iggy Azalea, Afrojack, James Arthur, Masked Wolf, Joel Corry, Jax Jones, Alok, ATB, Sepultura, Napalm Death, Marky Ramone, Boris Brejcha, Honey Dijon, ARTBAT, Adam Beyer, Stephan Bodzin live, Enrico Sanguliano, Maceo Plex, Blond:ish, DJ Tennis, Reinier Zonneveld, Monolink, Denis Sulta, Anfisa Letyago, Mathame, Dax J, Adana Twins, ZHU, ACRAZE, Sama' Abdulhadi, ANNA, Eli Brown, Molchat Doma, She Past Away, Konstrakta, Brkovi, Paraf, Noisia, Coach Party, Deca loših muzičara, Sana Garić, Vizelj, Prti Bee Gee** i mnogi drugi.

Ulaznice se mogu kupiti na sajtu EXIT festivala (www.exitfest.org), kao i putem prodajne mreže *Gigstixa* i online.

Festival europskog filma Palić

Ovogodišnje, 28. izdanje Festivala europskog filma Palić bit će održano u tradicionalnom festivalskom terminu, od 17. do 23. srpnja na Paliću i u Subotici. Tijekom predfestivalskog programa i centralnog dijela manifestacije publici će biti predstavljeno više od 130 filmova iz svih krajeva Europe, u 15 različitih selekcija i programskih cjelina. Osim toga, publika će moći uživati u brojnim pratećim sadržajima – koncertima, izložbama, promocijama, radionicama i stručnim predavanjima.

ČIKERIJADA

25. 6. 2022.

Polazak biciklima iz župe Uskrsnuće Isusovo u 7.30

Okupljanje i sveta misa u 9 sati kod križa na Čikeriji, završetak oko 17 sati.

Prijave kod župnika ili vjč. Vinku Cvijinu do 20. 6.

- sport, igre bez granica, ples, zajednički ručak...

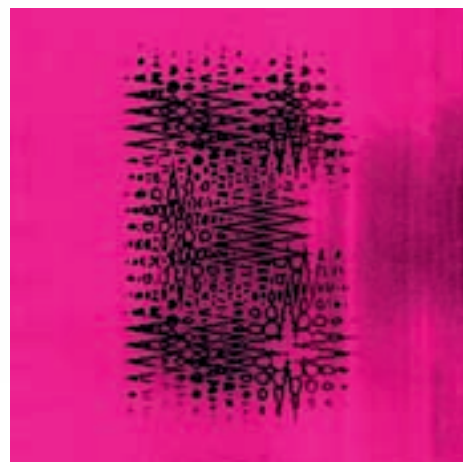

— Nasilno

Nakon četiri godine studijske pauze ### su se vratili u studio, te su nam podarili *Nasilno*, šesto EP izdanje ovog benda u njihovoj besprekornoj seriji koja traje od 2013. godine. Bend ### (ja njihovo ime izgovaram kao dž-dž-dž) dolaze iz Siska i isto kao njihovi čuveni sugrađani The Bambi Molesters, spadaju u sam crem de la crem regionalne instrumentalne rock scene, s tim da su ### po senzibilitetu možda bliži subotičkoj Ani Never ili beogradskim noise rockerima Mnjenju. Njihova glazba je manje-više ostala nepromijenjena tijekom ovih godina, bend još uvijek korača teritorijama shoegazea, noisea i post-hardcorea sigurnim korakom. Kako i ne bi? ### su pravi majstori svog žanra. Usprkos naslovu albuma, kao i naslovima pjesama poput *Tamo to ne mogu ovdje to ne želim* ili *Jednom kada tebe ostavim*, *Satano*, ne bih nazvao ### nasilnim, strašnim ili vulgarnim bendom. Nikako! smatram da su veoma poetični i sanjarski melankolični i da stvaraju moćnu, veličanstvenu glazbu.

I. Benčik

GLAZBA

Top Gun: Maverick

FILM

Kultni film *Top Gun* iz 1986. konačno je dobio svoj nastavak nakon više od 35 godina i pojavio se ovog mjeseca u kinima širom Srbije. Radnja filma, u režiji **Josepha Kosinskog**, prati glavnog junaka iz prvog dijela, tada poručnika korvete, a sada kapetana bojnog broda Petea Maverika Mitchella. Vraćaju ga u program instruktora taktike ratnih boraca mornarice SAD gdje se mora suočiti sa svojom prošlošću jer je zadužen za obuku nove eskadrile borbenih pilota. Kada je počeo podučavati vod mladih pilota za specijalne misije, kakve nijedan živi pilot nikada još nije vidio, Maverick sreće poručnika Bradleya Bradshawa čiji je nadimak Rooster, sina svog pokojnog prijatelja. Suočavajući se s neizvjesnom budućnošću i s duhovima prošlosti, Maverick se upušta u borbu sa svojim najvećim strahom, što će kulminirati misijom koja zahtijeva veliku žrtvu svih koji budu izabrani da u nju polete. Novi *Top Gun* dobio je veoma dobre kritike kritičara. I ja ga preporučujem svima jer je u pitanju odlična i izuzetno dinamična akcija i drama koja itekako drži pažnju.

Glavnu ulogu igra **Tom Cruise**, dok se u sporednim ulogama nalaze **Miles Teller**, **Jennifer Connelly**, **Jon Hamm**, **Glen Powell**, **Lewis Pullman** i drugi.

K. Ivković Ivandekić

Estoril: Ratni roman

KNJIGA

U svom romanu *Estoril* **Dejan Tiago Stanković** pripovijeda o portugalskom gradiću, koji je postao središte izbjeglica, špijuna, vojnika, diplomata i apatrida. Kako je tijekom Drugog svjetskog rata Portugal bio neutralan, u državu je pristigao veliki broj stranaca koji su u malom gradu nadomak Lisabona našli svoje utočište, koje postaje simbol lojalnosti, straha, podijeljenosti i usamljenosti. Tijekom boravka stranaca u zemlji, njih nadgleda tajna policija čiji je cilj da sačuva mir među pripadnicima zaraćenih nacija. Stanković u svom romanu pominje povijesne ličnosti poput **Crnjanskog** i **Antoine de Saint-Exupérija** koji su odista dio tih turbulencijalnih godina proveli u Portugalu. Između ostalih, spominje se i **Dušan Popov**, špijun koji je poslužio za nastanak serijala o Jamesu Bondu. Ovakva svjedočanstva čine roman interesantnijim. Način na koji su epizode u romanu poredane daje jednu zaboravljivu sliku Europe u periodu kada se na frontovima ginulo, kada su se suparnici skrivali u rovovima, a u kavanama Židovi, Slaveni, Nijemci i Amerikanci sjedili zajedno zabrinuti oko budućnosti jednog novog svijeta. Strana kritika pohvalno je govorila o ovom romanu koji je postao dio lektire u Portugalu.

Andrea I. Darabašić

Foto: 1. nagrada na fotonaštrčanju Mladost (autorica Anja Borovič)